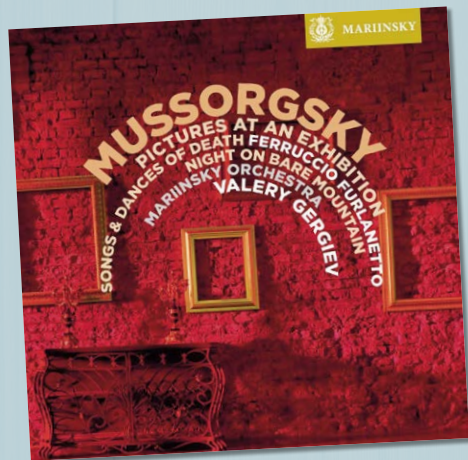

HET FANTASIEMUSEUM

MOESSORFSKI
PICTURES AT AN EXHIBITION
MISHA FOMIN
ZWART RECORDS
VKZ.NL/19126 € 17,99

MOESSORFSKI
PICTURES AT AN EXHIBITION
MARIINSKI ORCHESTRA
O.L.V. VALERI GERGJEV
MARIINSKY
VKZ.NL/19127 € 13,99

Een symfonisch gedicht is een muziekstuk voor orkest. Die muziekstukken hebben namen, titels van bijvoorbeeld een mythologisch verhaal*, een toneelstuk, een sprookje, een sage, een legende of een landschap.

Odyseus, Tijl Uilenspiegel, Assepoester, De Tovenaarsleerling, De zee, Het liedje van de Leeuwerik, Dodeneiland, Mijn Vaderland en An American in Paris. Het zou mooi zijn als je al die stukken eens zou horen. *Poeh hé.** Heb ik gedaan. Wat val ik regelmatig van de ene stoel in de andere verbazing.

Daar zijn gewoon cd'tjes van te krijgen. Geld? Opa en Oma begrijpen wat ik bedoel.

Stel dat jij de titel van een symfonisch gedicht niet weet. Welk verhaal zou jij dan in je hoofd hebben nadat je je fantasieknopje heb omgedraaid? Hoe zouden jij, je vader, moeder, opa of oma het stuk dán noemen? *Tumult in vlooienland, Het zoete gebakje, De dooie Dino, De Dansende tafelpoot, Het verdrietige kwartje, Het zwarte geheim?*

Er zijn ook muziekstukken waarbij de componist zélf een titel bedenkt. Er zijn ook composities zonder titel. De componist maakt een bouwwerk van muzieknoden, dat heet een klankstructuur. Of hij misschien toch beelden bij de compositie heeft, weten we natuurlijk niet.

Soms staat in een museum bij een schilderij *Zonder titel*. Dan probeer ik te bedenken wat er in het hoofd van de

kunstenaar is omgegaan. En wat er in mijn eigen hoofd omgaat. Modest Moessorgski componeerde 16 stukjes voor piano naar aanleiding van een bezoek aan een tentoonstelling van schilderijen gemaakt door zijn vriend Viktor Hartmann, *Schilderijen van een tentoonstelling*. De meeste schilderijen zijn verloren gegaan. Wél hebben we de titels van de schilderijen. Je wandelt muzikaal van schilderij naar schilderij op hetzelfde melodietje - Promenade - maar in verschillend tempo en sfeer.

Kennen jullie een uitvoering voor doedelzak?

Er zijn veel bewerkingen van dit piano-stuk gemaakt. Voor symfonieorkest, voor piano met strijkkwartet, een versie voor accordeonorkest, harmonie- en fanfareorkest, voor klavecimbel en gitaar, de rockgroep Emerson, Lake & Palmer, noem maar op. Kennen jullie een uitvoering voor doedelzak?

Klassiek
Cd. Schilderijen van een tentoonstelling. Pianist: Misha Fomin.
Misha Fomin heeft een fantasierijke en stevige aanpak. Het is opgenomen in Moskou. Als ik

dat lees, lijkt het alsof ik dat in het spelen hoor. Ik vind het altijd leuk om hetzelfde stuk van andere pianisten te horen. Ieder heeft een eigen opvatting in tempo en dynamiek, dat wil zeggen hard en zacht. Zoek de verschillen.

Cd. Schilderijen van een tentoonstelling. Dirigent: Valeri Gergjev.
Er zijn meerdere bewerkingen voor symfonieorkest. Dit is de bewerking van Maurice Ravel. En die bevat mij heel goed. Ik ben benieuwd wat jullie van de verschillen vinden tussen de piano-versie en de symfonische versie. Mail je me? Ik ben benieuwd naar de leeftijd van de jongste en de oudste mailer. Op deze cd staat nog een symfonisch gedicht: *Nacht op de kale berg*. Brrr.

Jazz
Cd. Schilderijen van een tentoonstelling. StarkLinnemann Quartet.
Het kwartet bestaat uit Iman Spaargaren: tenorsaxofoon, klarinet, basklarinet, Paul Stark: piano, Vasilis Stefanopoulos: bas, en Jonas Linnemann: drums, percussie. Ik bewonder de feel van deze jazzversie, de improvisatie, de groove en de swing. Zij hebben zelf de bewerking gemaakt.

Neem de 3 cd'tjes mee naar school. Ieder neemt pen en papier voor z'n neus. Laat een voor een van elk cd'tje de Gnoom, de Catacomben, het Ballet, de Hut op Kippenpoten horen zonder vooraf de titel of de inhoud te verklappen. Ieder bedenkt een eigen titel. Mail mij een paar titels die jullie bedacht hebben. De zevende mailer met titels stuur ik de cd *The Young Persons Guide to the Orchestra & The Bigband*.

StarkLinnemann Quartet

Kaartjes te winnen
Voor een Familieconcert heb ik een verhaal geschreven bij de **Schilderijen**. Ik open met: "We gaan naar een museum waar géén schilderijen hangen. Hüh? Een schilderijtentoonstelling zónder schilderijen? Ja, we gaan naar het Fantasiemuseum. Daar staat een grote zwarte vleugel. En op die vleugel vlieg ik langs de 16 Notenschilderijen."

Ik verloot vijf vrijkaartjes voor mijn Schilderijen Familieconcert met Misha Fomin op 23 maart op het Kamermuziekfestival in Weesp. Je moet wel iets doen.

Mail mij de geboorteplaats van Modest Moessorgski. Iedere mailer krijgt de intussen fel begeerde KKZ konde 'Beantwoord je altijd elke mail, Edwin?' 'Jazeker wel!'

edwinruten@edwinruten.nl

PPS. Over goden, halfgoden en helden uit de Griekse oudheid
PS. Uitdrukking van Tommy uit Sesamstraat
PPS. Beloofd is beloofd